

Det Kongelige Finansdepartement
Postboks 8008 Dep.

0030 OSLO

Att: Ekspedisjonssjef Jan Bjørland e.f.

Oslo, 7 august 2003

HØRING OM FASTSETTELSE AV HØYESTE GRUNNLAGSRENTE I PRIVATE PENSJONSKASSER OG I PRIVATE KOLLEKTIVE PENSJONSORDNINGER I LIVSFORSIKRINGSSLESKAPER

Grunnlagsrenten benyttes som diskonteringsrate ved beregning av løpende premier i pensjonskasser og livsforsikring. I tillegg er grunnlagsrenten den garanterte avkastning et livsforsikringsselskap gir på pensjonsmidlene.

En reduksjon av grunnlagsrenten er antatt å øke pensjonspremien med 20 - 25 %. Over tid vil dette tilføre mer midler til pensjonsinnsparingen, og den vil bli mer solid. Begrunnelsen er forholdet mellom grunnlagsrenten og det langsiktige rentenivået; et livsforsikringsselskap skal ikke over tid ha garanterte renteforpliktelser som overstiger 60 % av renten på 10 - årige statsobligasjoner, i dag rundt 4,2 %. En annen begrunnelse er pensjonsinnsparingenes (livsforsikringsselskapene og private pensjonskasser) evne til å håndtere vedvarende lave avkastninger i obligasjons-, aksje- og eiendomsmarkedene, i forhold til deres behov for soliditet. Kursfallet verden over har påført pensjonsselskapene store tap, og dette har gått ut over deres soliditet fordi man i tillegg til tapene har måttet tilføre garantert avkastning til forsikringstakerne.

Dersom et livsforsikringsselskap har lavere avkastning på sine midler enn den garanterte avkastning, må man dekke forskjellen fra selskapets bufferkapital og eventuelt med tilskudd fra eierne. Dette har vært tilfelle i 2002 for de fleste selskaper.

En nedsettelse av grunnlagsrenten gir forsikringstakerne en lavere garantert avkastning, og vil i praksis si at i år med lav avkastning må forsikringstakerne gi avkall på avkastning til fordel for eierne. I år med god avkastning vil et større avkastningsbeløp tilfalle forsikringstakerne fordi det er høyere pensjonsmidler som gir avkastning.

For en forsikringstaker vil høyere premie bety økte kostnader til pensjon, men ikke med hele premieøkningen. Avkastning utover grunnlagsrenten vil tilfalle pensjonsordningens premiefond, og det kan benyttes til å betale kommende års pensjonspremier med. Dersom livsforsikringsselskapet oppnår en rente/avkastning på midlene på mer enn dagens rentegaranti (4 %), vil ikke økningen i grunnlagsrenten nødvendigvis bety vesentlige økte kostnader til pensjon.

Coop NKL BA Hovedkontor

Kirkegt. 4
Postboks 1173 Sentrum, 0107 Oslo
Foretaksnummer: 936 560 288 mva.

Telefon: 22 89 95 00
Telefaks: 22 41 14 42
Bankgiro: 9064.08.00045

Høyere premie vil også binde opp en større kapital fra forsikringstaker, og dette må finansieres. Konsekvensene av dette vil avhenge av forsikringstakers evne til å finansiere en slik kapitalbinding. Dersom den må lånefinansieres, vil det bety økte kostnader, man kan ikke forvente å få høyere avkastning på pensjonsmidlene enn lånerenten.

Dersom forslaget til redusert grunnlagsrente blir vedtatt, vil myndighetene gå inn og endre forsikringsavtalene/forsikringspolisen mellom livsforsikringsselskapet og kunden. Dette synes vi er betenkelig. I forretningsforhold ellers er det slik at når man bestemmer seg for å kjøpe et produkt, så er kostnader forbundet med kjøpet av avgjørende betydning, og man kan ikke uten videre senere gå inn og endre kjøpsvilkårene. Dette er forhold vi mener burde vært nærmere belyst.

Norske livselskap har behov for å øke sin soliditet, og det vil forslaget medvirke til, dersom det blir vedtatt. Det er forsikringstakerne, kundene, som må betale soliditetsøkningen. Et alternativ kunne være at eierne av livselskapene tilførte selskapet mer kapital for å øke soliditeten. Som kunde er vi mer tilhenger av det siste.

Vi vil også nevne at en splitting av grunnlagsrenten (sats før og etter 31/12-03) vil måtte kreve ekstra administrasjonskostnader for livselskapene samtidig som det for det enkelte foretak og medlem av pensjonsordningen kan bli mer komplisert å følge med i hva som er opptjent når. Et annet forhold som bør belyses, er § 8-5 (2) i lov om foretakspensjon. Ved en eventuell splitting av grunnlagsrenten, hvordan skal man fastsette "overskudd på premiereserve knyttet til pensjoner under utbetaling"?

Høringsnotatet reiser og drøfter en del sentrale problemstillinger, men det er også forhold som burde vært utredet nærmere.

Konklusjon

På bakgrunn av ovenstående kan ikke Coop gi sin tilslutning til de anbefalinger som er gitt i hørings notatet.

Med vennlig hilsen
Coop NKL BA

Bernt Aas
Administrerende direktør

Turid Jødahl
Næringspolitisk sjef